

Levélben értesítsen engem!

2013/01/31

Deák Eszter–Zvara Edina

Kortársak Széchenyi Ferenc
könyvtáralapításáról

Levélben

ÉRTESÍTSEN ENGEM!

[1]Ez a díszes kötet az Országos Széchenyi Könyvtár [alapításának](#) [2] 210. évfordulójára jelent meg, s a könyvtár nyomtatott katalógusainak szétküldése alkalmából Széchenyi Ferencnek írott korabeli köszöntőlevelekből ad gazdag válogatást a hazai és külföldi kulturális, tudományos és politikai élet meghatározó személyiségeinek tollából.

Gróf Széchenyi Ferenc (1754–1820) az 1770-es évektől kezdve tudatosan gyűjtötte a Magyarországra és a magyarságra vonatkozó nyomtatványokat, kéziratokat, térképeket, érméket, és gyarapította a horpácsi, majd a nagycenki kastélyban elhelyezett családi könyvtárát.

Ezt a gazdag magángyűjteményt 1802. november 25-i keltezésű alapítólevelében felajánlotta nemzetének, és I. Ferenc király november 26-án történt jóváhagyásával megalapította a magyar nemzet könyvtárát, a mai Országos Széchényi Könyvtárat. 1799 és 1800 folyamán adta ki saját költségén e gyűjtemény katalógusának első három kötetét. Ezeket küldte szét ajándékkul a kor jelentős íróinak, tudósainak, politikusainak, egyházi embereinek, szabad királyi városoknak, vármegyéknek, káptalanoknak, tudós társaságoknak, egyetemeknek, így adva hírül az országos könyvtár megalapítását. Latin nyelvű kísérőlevele – melyben azt kéri a címzettektől, hogy saját kezűleg írott levélben válaszoljanak – egyben felhívás is a könyvgyűjtemény további gyarapítására. Széchényi Ferenc tudatosan gyűjtötte össze a neves kortársaktól érkező válaszleveleket, mint „díszes emlékjeleket” az utókor számára.

Az Országos Széchényi Könyvtár Kézirattára őrzi ezt a mintegy hétszáz korabeli autográf írást, amelyek a leghitelesebb korabeli méltatását nyújtják Széchényi Ferenc páratlan hazafias tettének, továbbá tanúskodnak a könyvtáralapítás társadalmi fogadtatásáról is. A Deák Eszter és Zvara Edina szerkesztésében megjelent gazdagon illusztrált ünnepi kiadvány közel száz magyar nyelvű, illetve magyar fordításban közreadott, eddig túlnyomórészt kiadatlan kortársi levelet tartalmaz olyan hírességektől, mint Batsányi János, Csokonai Vitéz Mihály, Tessedik Sámuel, Virág Benedek, Berzeviczy Gergely és Teleki Sámuel.

Nem hiányozhatnak az összeállításból az európai hírű külföldi tudósok sem, mint a göttingeni professzor Christian

[3]Gottlob Heyne vagy August Ludwig Schlözer. A köszöntőlevelekből kiderül, hogy az 1802-ben megalapított könyvtárat a kortársak az 1526 után elpusztult európai híró budai Corvin könyvtár utódjának tartják, Széchenyi gróf személyét pedig jelképesen Hunyadi Mátyással azonosítják. Széchenyi Ferenc e páratlan értékű felajánlását a korabeli Magyarország (Erdélyt és Horvát-Szlavónországot is beleértve) minden alattvalójának szánta. A magyar, latin, német, cseh és szerb nyelvű válaszleveleket a hungarus-tudat jegyében a közös haza szellemisége és szeretete hatja át. A számos kéziratfotót is tartalmazó könyv közreadja VII. Pius pápa köszöntőlevelét, valamint a tizenkét éves Széchenyi István atyjának írott magyar nyelvű köszönőlevelét is. A forráskiadást a Széchenyi Ferenc könyvgyűjtői és mecénási tevékenységét bemutató tanulmány és a levélírók életrajza egészíti ki, továbbá egy közel hétszáz tételes táblázat foglalja össze mindazon személyeket és intézményeket, akiket Széchenyi Ferenc a katalógus köteteivel megajándékozott.

[Deák Eszter – Zvara Edina: Levélben értesítsen engem! Kortársak Széchenyi Ferenc könyvtáralapításáról](#) [4]. (Boka László előszavával). Budapest, OSZK-Kossuth, 2012. 279 p.

A kiadvány megvásárolható az OSZK könyvesboltjában és megrendelhető az OSZK kiadványtárában.
Ára: 6490 Ft.

Levélben értesítsen engem!

Kiadványtár:

Tel.: (06 1) 22-43-878

Fax: (06 1) 22-43-744

[E-mail](#) [5]

Kapcsolódó kiállítás: [Patriae Sacrata Anno 1802 – 1802-ben a hazának szentelve – kiállítás](#) [6]

2013/01/31 - 19:48

Forrás webcím: <https://www.oszk.hu/hirek/levelben-ertesitsen-engem>

Hivatkozások:

[1] <https://www.oszk.hu/sites/default/files/levelben-ertesitsen-borito.jpg>

[2] <http://tortenet.oszk.hu/>

[3] <https://www.oszk.hu/sites/default/files/szechenyi-festmeny.jpg>

[4] <http://nektar.oszk.hu/hu/manifestation/3446969>

[5] <mailto:kiadvanytar@oszk.hu>

[6] <http://www.oszk.hu/kiallitasok/patriae-sacrata-anno-1802>

[7] <https://www.oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek>

[8] <https://www.oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek-cimlapon>